

درس چهاردهم: زیبایی پوشیدگی

کلام، لبخند، سکوت، فریاد جلوه هایی آشکار از رفتارهای انسانی است که بر مسیر زندگی دیگران و چگونگی آن، اثرگذار است.

حکمت و جوب پوشش مناسب در اجتماع: گاهی بدون گفتار یا رفتاری، بی آنکه بخواهیم یا بدانیم ممکن است؛

- مسیر زندگی دیگران و چگونگی آن را تحت تاثیر قرار دهیم.
- آرامش و روان کسانی را بر هم زنیم.
- قلوب پاکی را متزلزل کنیم.
- به تعهد و عشق همسرانی خدشه وارد کنیم.
- و کانون خانواده هایی را متاثر سازیم.

ارتباط پوشش مناسب و عفاف: پوشش مناسب از نشانه های عفاف است؛ از نوع پوشش هر کس می توان میزان توجه او به عفاف را فهمید.

دستورات خاص خداوند در قرآن درباره عفاف و پوشیدگی

وظیفه مردان ← **چشم** خود را کنترل کنند و از نگاه به زنان نامحرم خودداری کنند.
← **دامان** خود را از گناه بازدارند.

وظیفه زنان ← **چشم** خود را کنترل کنند و از نگاه به زنان نامحرم خودداری کنند.
← **دامان** خود را از گناه بازدارند.

← استفاده از **زینت و زیور** آلات باید به گونه ای باشد که توجه نامحرم را به خود جلب نکند.

← پوشش خود را طوری تنظیم کنند که **موی سر، گریبان و گردن** آنها را بیوشاند.

امام کاظم علیه السلام در پاسخ به برادرشان که دیدن چه مقدار از بدن زن نامحرم جایز است؟ فرمود:
چهره و دست تا مچ

یکی از یارانشان به نام **فضیل بن یسار** از ایشان پرسید: آیا **ساعد** زن از قسمت هایی است که باید از نامحرم پوشیده شود؟ **امام کاظم علیه السلام فرمود:** بله آنچه زیر روسری قرار می گیرد نباید آشکار شود. همچنین **از مچ به بالا** باید پوشیده شود.

حکمت پوشش زنان در قرآن

یا ایها النبی قل لازواجک و بناتک و نساء المؤمنین یدنین علیهن من جلابیبهن ذلک ادنی ان یعرفن و لایؤذین و کان الله غفورا رحیما

زن به عفاف و پاکدامنی شناخته شود (ان یعرفن) } پوشش صحیح (علت) سبب می شود
افراد بی بند و بار که اسیر هوی و هوس خود هستند، به
خود اجازه تعرض به او را ندهند. (ولایؤذین)

چگونگی و نوع پوشش تا حدود زیادی تابع آداب و رسوم ملت ها و اقوام است اسلام هم این تنوع پوشش را پذیرفته ولی با این وجود حد واجب در آن باید رعایت شود مثلاً

مردان موظفند لباسی بپوشند که وقار و احترام آنان حفظ شود
با ارزش های اخلاقی جامعه هماهنگ باشد
پوشیدن لباسی که آنان را نزد مردم انگشت نما کند یا وسیله جلب توجه زنان نامحرم شود برای آنان حرام است.

زنان موظفند دو شرط را در پوشش خود رعایت کنند:

1. تمام بدن خود را، به جز صورت و دست ها تا مچ، از نامحرم بپوشانند.
2. پوشش آنان نازک، چسبان و تحریک کننده نباید باشد.

چادر اولویت در پوشش

وظیفه حفظ پوششی که خدا خواسته مانند هر عمل دیگری هر چه کامل تر و دقیق تر انجام شود،

✓ نزد خدا با ارزش تر است.

✓ آثار و ثمرات فردی و اجتماعی آن بیشتر است.

✓ و فرد را به رشد و کمال معنوی بالاتری می رساند.

چون چادر } دوش شرط پوشش زنان را به طور کامل دارد.
سبب حفظ هر چه بیشتر کرامت و منزلت زن می شود. } اولویت دارد.
و توجه مردان نامحرم را به حداقل می رساند.

آیا حجاب زنان موجب سلب آزادی و کاهش حضور زنان در جامعه است؟

اولاً: خداوند دستور حجاب را برای زمان حضور زن در اجتماع و مواجهه او با نامحرمان قرار داده نه برای داخل خانه (البته منظور در خانه بدون حضور نامحرم است وگرنه اگر نامحرم باشد همان حد پوشش واجب است).

حضور زنان در دانشگاه ها و مراکز علمی و اجتماعی با قانون حجاب نه تنها کم نشده بلکه چند برابر هم شده است.

حکم پوشش زنان نه تنها سبب کاهش حضور زنان نمی شود بلکه سبب می شود تا (پوشش زن علت معلول های زیر)

- ✓ حضوری مطمئن و همراه با امنیت داشته باشند.
- ✓ از نگاه ناهلانی که در جامعه حضور دارند ایمن باشند.
- ✓ جامعه ارزش زن را در ظاهر و قیافه او نمی بیند بلکه به شخصیت، استعداد و کرامت ذاتی او توجه می کند.
- ✓ سلامت اخلاقی جامعه بالا می رود.
- ✓ حریم و حرمت زن حفظ شود.
- ✓ آرامش روانی زن افزایش یابد.

ثانیا: سلب آزادی زنان و خانه نشین کردن آنان با نگاه قرآن و سیره پیشوایان دین ناسازگار است.

چند مصداق بر اثبات تایید قرآن و پیشوایان دین بر حضور سالم زنان در جامعه

1. ستودن حضرت مریم سلام الله علیها در معبدی که محل حضور همگان از مرد و زن بود.
2. مثال زدن عفت دختران حضرت شعیب علیه السلام در حال چوپانی و آب دادن به گوسفندان در جمع مردان.
3. حضور زنان مسلمان در زمان پیامبر صلی الله علیه و آله در پشت جبهه های جنگ برای پرستاری و کمک به مجروحان.

حجاب در ادیان مختلف

ادیان الهی که در اصل و حقیقت یک دین هستند همه بر پوشش تاکید کرده اند و آن را **لازمه دینداری** شمرده اند.

1. در آیین یهود زنان هنگام حضور در اجتماعات، موی سر خود را می پوشانند و به حجاب پایبند بودند.
  2. در آیین مسیحیت هم پوشش اهمیت زیادی داشت و زنان معتقد به حضرت مسیح می کوشند مانند حضرت مریم سلام الله علیها موی خود را بپوشانند و با حجاب وارد جامعه شوند.
- نقاشان به خصوص نقاشان قدیمی تر تصویر حضرت مریم سلام الله علیها را با پوشش و حجاب کامل می کشیدند.

زنان راهبه و قدیس از گذشته تا زمان حاضر یکی از کامل ترین حجاب ها را انتخاب کرده اند که نشان می دهد از نظر آنها داشتن حجاب، به **دینداری نزدیک تر** و در پیشگاه خدا **پسندیده تر** است.

در دوران اخیر بخشی از دستورات و سنت های حضرت موسی علیه السلام و حضرت عیسی علیه السلام هم که باقی مانده **مورد غفلت** واقع شده و به آنها عمل نمی شود. پس بی حجابی زنان غرب جایگاهی

در اندیشه مسیحیت ندارد بلکه بازگشت به سنت های مشرکانه قبل از حضرت مسیح علیه السلام است.

3. زنان ایران که قبل از اسلام عموماً پیرو آیین زرتشت بودند با پوشش کامل در محل های عمومی رفت و آمد می کردند.

4. پوشش و حجاب زنان باستان چنان برجسته بود که برخی مورخان غربی معتقدند که می توان ایران باستان را منشأ اصلی گسترش حجاب در جهان دانست.

5. در ادیان دیگر و عموم فرهنگ ها، پوشش زنان به صورت یک اصل پسندیده مطرح بوده و کمتر قوم و ملتی است که زنان آن پوشش مناسبی نداشته باشند تفاوت مربوط به چگونگی و حدود آن بوده است.

اندیشه و تحقیق صفحه 157

1. برای حضور سالم در جامعه، چه پیشنهادهایی برای مردان و زنان دارید؟ تقوا و پرهیزکاری، کنترل نگاه، مطالعه با فلسفه حجاب و ....

2. با اینکه پوشش بدن و حتی موی سر در دین حضرت مسیح علیه السلام یک امر پسندیده است، برخی جوامع به این موضوع توجه ندارند. به نظر شما علت آن چیست؟ آن بخش از تعالیم الهی که باقی مانده مورد غفلت واقع شده و به آنها عمل نمی شود و این نوع پوشش نادرست بازگشت به سنت های مشرکانه قبل از حضرت مسیح علیه السلام است چون معمولاً از فواید حجاب اطلاع ندارند.

نمونه سوالات درس چهاردهم

آیات و روایات

1. امام کاظم علیه السلام حد پوشاندن زن را چه مقدار تعیین کردند؟ جز چهره و دست تا مچ بقیه باید پوشانده شود.

2. امام کاظم علیه السلام در مورد پوشاندن ساعد در زنان چه فرمودند؟ فرمودند بله آنچه زیر روسری قرار می گیرد نباید آشکار شود. همچنین از مچ به بالا باید پوشیده شود.

3. در آیه "یا ایها النبی قل لازواجک و بناتک و نساء المؤمنین یدنین علیهن من جلابیبهن ذلک ادنی ان یعرفن و لایؤذین و کان الله غفوراً رحیماً"

الف. خداوند چه حکمتی برای پوشش صحیح زنان مشخص کرده است؟ پوشش صحیح سبب می شود 1. زن به عفاف و پاکدامنی شناخته شود. 2. افراد بی بند و بار که اسیر هوی و هوس خود هستند، به خود اجازه تعرض به او را ندهند.

ب. از کدام عبارت می توان فهمید که پوشش زن محافظت است برای او در مقابل افراد بی بند و بار؟ یدنین علیهن من جلابیبهن

کوتاه پاسخ

4. جلوه هایی آشکار از رفتارهای انسانی است که می تواند بر مسیر زندگی دیگران و چگونگی آن، اثرگذار باشد را نام ببرید. کلام، لبخند، سکوت، فریاد

5. پوشش مناسب و عفاف چه ارتباطی با هم دارند؟ پوشش مناسب از نشانه های عفاف است؛ از نوع پوشش هر کس می توان میزان توجه او به عفاف را فهمید.
  6. توجه ویژه به پوشش زنان در دستورات الهی به چه علت است؟ زیرا زنان از نعمت جمال و زیبایی بیشتری برخوردارند.
  7. خداوند در قرآن چه وظایفی برای مردان در پوشش و عفاف تعیین کرده است؟ مردان وظیفه دارند
    1. چشم خود را کنترل کنند و از نگاه به زنان نامحرم خودداری کنند. 2. دامان خود را از گناه بازدارند.
  8. چگونگی و نوع پوشش در جامعه تابع چیست؟ تا حدود زیادی تابع آداب و رسوم ملت ها و اقوام
  9. پوشیدن چه نوع لباسی برای مردان حرام است؟ پوشیدن لباسی که آنان را نزد مردم انگشت نما کند یا وسیله جلب توجه زنان نامحرم شود.
  10. از دیدگاه مورخان، منشأ اصلی گسترش حجاب در جهان چیست؟ پوشش و حجاب زنان در ایران باستان
  11. اینکه زنان راهبه و قدیس از گذشته تا زمان حاضر یکی از کامل ترین حجاب ها را انتخاب کرده اند نشانه چیست؟ از نظر آنها داشتن حجاب، به دینداری نزدیک تر و در پیشگاه خدا پسندیده تر است. درستی و یا نادرستی عبارات زیر را تعیین کنید.
  12. پوشش مخصوص زنان است زیرا از نعمت جمال و زیبایی برخوردارند. نادرست
  13. چهره و دست و پا تا مچ نیاز نیست در پوشش زن از نامحرم پوشانده شود. نادرست
  14. نمی شود به خاطر آداب و رسوم ملت ها و اقوام نوع و چگونگی پوشش را تغییر داد. نادرست
  15. ستودن حضرت مریم سلام الله علیها در معبدی که محل حضور همگان از مرد و زن بود در قرآن یک نمونه از تایید اسلام بر حضور سالم زن در جامعه است. درست
  16. فقط مردان وظیفه دارند نگاه خود را کنترل کنند. نادرست
- کامل کردنی
17. ادیان الهی پوشش را لازمه ..... دانسته اند. دینداری
  18. تفاوت موجود میان حجاب پیروان راستین ادیان الهی، ریشه در ..... و ..... پوشش دارد. چگونگی / حدود
  19. یکی از کامل ترین پوشش ها را در زنان مسیحی میان ..... می بینیم. زنان راهبه و قدیس
  20. زنان ایران که قبل از اسلام عموماً پیرو ..... بودند با پوشش کامل در محل های عمومی رفت و آمد می کردند. آیین زرتشت

تشریحی

21. چهار اثر منفی که می توانیم از روی ناآگاهی و با پوشش نامناسب بر زندگی دیگران بگذاریم را بنویسید.

- مسیر زندگی دیگران و چگونگی آن را تحت تاثیر قرار دهیم.
- آرامش و روان کسانی را بر هم زنیم.
- قلوب پاکي را متزلزل کنیم.
- به تعهد و عشق همسرانی خدشه وارد کنیم.
- و کانون خانواده هایی را متاثر سازیم.

22. خداوند در قرآن چه وظایفی برای زنان در پوشش و عفاف تعیین کرده است؟ زنان وظیفه دارند

1. چشم خود را کنترل کنند و از نگاه به زنان نامحرم خودداری کنند.
2. دامان خود را از گناه بازدارند.
3. استفاده از زینت و زیور آلات باید به گونه ای باشد که توجه نامحرمان را به خود جلب نکند.
4. پوشش خود را طوری تنظیم کنند که موی سر، گریبان و گردن آنها را بپوشانند.

23. مردان وظیفه دارند در نوع پوشش خود چه نکاتی را رعایت کنند؟ مردان موظفند لباسی بپوشند که 1. وقار و احترام آنان حفظ شود. 2. با ارزش های اخلاقی جامعه هماهنگ باشد. 3. پوشیدن لباسی که آنان را نزد مردم انگشت نما کند یا وسیله جلب توجه زنان نامحرم شود برای آنان حرام است.

24. زنان موظفند چه شرایطی را در پوشش خود رعایت کنند؟

1. تمام بدن خود را، به جز صورت و دست ها تا مچ، از نامحرم بپوشانند.
2. پوشش آنان نازک، چسبان و تحریک کننده نباید باشد.

25. چرا چادر در پوشش زنان اولویت دارد؟ وظیفه حفظ پوششی که خدا خواسته مانند هر عمل دیگری هر چه کامل تر و دقیق تر انجام شود، نزد خدا با ارزش تر و آثار و ثمرات فردی و اجتماعی آن بیشتر است و فرد را به رشد و کمال معنوی بالاتری می رساند. چون چادر دوشرط پوشش زنان را به طور کامل دارد و سبب حفظ هر چه بیشتر کرامت و منزلت زن می شود و توجه مردان نامحرم را به حداقل می رساند، اولویت دارد.

26. آیا حجاب زنان موجب سلب آزادی و کاهش حضور زنان در جامعه است. دلیل بیاورید. خیر

اولا: خداوند دستور حجاب را برای زمان حضور زن در اجتماع و مواجهه او با نامحرمان قرار داده نه برای داخل خانه

ثانیا: سلب آزادی زنان و خانه نشین کردن آنان با نگاه قرآن و سیره پیشوایان دین ناسازگار است.

27. چهار اثر مثبت که حکم پوشش زنان برای آنان ایجاد می کند را بنویسید.

1. جامعه ارزش زن را در ظاهر و قیافه او نمی بیند بلکه به شخصیت، استعداد و کرامت ذاتی او توجه می کند. 2. سلامت اخلاقی جامعه بالا می رود. 3. حریم و حرمت زن حفظ شود. 4. آرامش روانی زن افزایش یابد.

28. دو نمونه از پوشش در ادیان دیگر بنویسید.

1. در آیین یهود زنان هنگام حضور در اجتماعات، موی سر خود را می پوشانند و به حجاب پایبند بودند.
2. در آیین مسیحیت هم پوشش اهمیت زیادی داشت و زنان معتقد به حضرت مسیح می کوشند مانند حضرت مریم سلام الله علیها موی خود را بپوشانند و با حجاب وارد جامعه شوند.

چند نمونه سوال کنکور از این درس

1. از دیدگاه مورخان، منشأ اصلی گسترش حجاب در جهان چیست و تفاوت موجود میان حجاب پیروان صادق ادیان الهی، ریشه در کدام مطلب دارد؟

- الف. دستورات دینی همه پیامبران الهی - دستورات دینی متناقض
- ب. دستورات دینی همه پیامبران الهی - چگونگی و حدود پوشش
- ج. پوشش و حجاب زنان در ایران باستان - دستورات دینی متناقض
- د. پوشش و حجاب زنان در ایران باستان - چگونگی و حدود پوشش ☆

2. با دقت در آیه شریفه " ... یدنین علیهن من جلابیهن ... " نتیجه پوشش توصیه شده، کدام مورد است؟

- الف. مشخص شدن حدود حجاب زنان.
- ب. وجوب حجاب برای زنان و دختران پیامبر صلی الله علیه و آله.
- ج. عفاف زن و محافظت در مقابل افراد بی بند و بار. ☆
- د. جاهلانه بودن زیاده روی در آراسته کردن خود.

3. کنترل نگاه ..... است و در عموم فرهنگ ها پوشش زنان به عنوان یک ..... مطرح بوده است.

الف. از وظایف زن و مرد - اصل پسندیده ☆

ب. تنها وظیفه مرد - توصیه اخلاقی

ج. از وظایف زن و مرد - توصیه اخلاقی

د. تنها وظیفه مرد - اصل پسندیده

4. علاوه بر اینکه زنان بیش تر از زیورآلات استفاده می کنند، این استفاده چگونه باید باشد و پیام کدام آیه شریفه حاکی از حدود حجاب است؟

الف. عامل رعایت نکردن حجاب نشود- یدنین علیهن من جلابیهن

ب. موجب جلب توجه افراد نامحرم نشود- یدنین علیهن من جلابیهن ☆

ج. عامل رعایت نکردن حجاب نشود- ان یعرفن فلا یؤذین

د. موجب جلب توجه افراد نامحرم نشود- ان یعرفن فلا یؤذین

5. عبارت شریفه " ... ذلک ادنی ان یعرفن ... " چه فرماتی را بیان می نماید و در آن خداوند را با چه صفتی می ستایید؟

الف. نگاه داشتن حدود پوشش از جانب زنان - خداوند همواره آمرزنده و مهربان است. ☆

ب. نگاه داشتن حدود پوشش از جانب زنان - خدا به آنچه انجام می دهند آگاه است.

ج. خودداری مردان از نگاه به نامحرم و پاکدامنی - خداوند همواره آمرزنده و مهربان است.

د. خودداری مردان از نگاه به نامحرم و پاکدامنی - خدا به آنچه انجام می دهند آگاه است.